

Kansrijke campus voor bijzondere jongeren

Bijzonder Jeugdwerk en vso-school De Korenaer ontwikkelen een jeugd-campus voor jongeren die ernstig vastlopen in hun ontwikkeling. De uitvalsbasis wordt locatie Vreekwijk in Deurne. Het terrein wordt vanaf dit schooljaar omgeturnd in een 'real life' setting waar jongeren worden voorbereid op het échte leven in de maatschappij. De samenleving wordt naar binnen gehaald en de expertise van de campus wordt actief gedeeld met de buitenwereld.

Ontwikkelkansen

Op het terrein in Deurne wordt al flink gewerkt aan het nieuwe campus-concept. Jongeren en ouders, maar ook medewerkers en andere professionals kunnen er straks van profiteren. "Een campus kun je zien als een rijke ontwikkelomgeving, een terrein waar vele soorten activiteiten en kennis samenkomen," vertellen locatiecoördinator Jurgen van Gerwen (vso De Korenaer) en programmamanager Anne Bouw (Bijzonder Jeugdwerk). "Onze samenleving verwacht dat jongeren uitgroeien tot burgers die hun eigen keuzes kunnen maken, die participeren en meedoen. Daar spelen wij met de campus op in. Binnen de campus gaan we bijvoorbeeld mini-bedrijven vestigen, waar jongeren stage kunnen lopen, naast de reeds gevestigde erkende leerwerkbedrijven, maar we willen ook clubs en sportverenigingen naar binnen halen. Daarnaast is kennisontwikkeling een belangrijk aspect van de campus. Alles staat in het teken van het toekomstperspectief: een passende opleiding, werk, vrijetijdsbesteding, een fijne woonomgeving, gezond zijn en sociale contacten hebben." BJ en De Korenaer kunnen de campus niet in hun eentje realiseren. Daarom wordt samenwerking gezocht met lokale partners die iets voor jongeren willen betekenen: bedrijven, verenigingen, vrijwilligers en welzijnsorganisaties. Ook collega-zorgaanbieders worden uitgenodigd om hun expertise naar de campus te brengen. "We halen de samenleving als het ware naar binnen."

Waarom een campus?

In de jeugdzorg wil men jongeren het liefst dichtbij huis helpen, waarom dan een campus op een terrein in de bossen van Deurne? Anne Bouw: "De jongeren die bij ons worden aangemeld, hebben vaak complexe problemen. Minstens de helft heeft, naast ernstige gedragsproblemen, ook psychiatrische problematiek. Deze jongeren redden het niet in hun eigen omgeving, de verleidingen zijn te groot, ze raken overprikkeld, vallen uit op school. Ze hebben vaak al zoveel mislukkingen achter de rug, daar wil je henzelf en de samenleving tegen beschermen. De campus is een tijdelijke omgeving waarin de ontwikkeling van deze jongeren weer op gang wordt gebracht. Een plek waar ze succesvol kunnen zijn, met veel bescherming en structuur, maar ook volop uitdaging."

Nieuwe visie

Bijzonder Jeugdwerk en De Korenaer zijn enthousiast over de plannen voor de campus. Die plannen sluiten naadloos aan bij de visie die ze samen hebben ontwikkeld. "Voorheen hadden we elk een eigen visie. De ene visie was gericht op hulpverlening, de andere op onderwijs. De nieuwe visie sluit aan bij de koers die we de afgelopen jaren *samen* hebben ingezet: het stimuleren van de *ontwikkeling* van jonge mensen. Vroeger was onze aanpak gericht op bescherming en risicobeheersing, maar als een jongere weer wegging was hij vaak onvoldoende voorbereid op de

buitenwereld. Sinds een aantal jaren willen we de jongeren in de periode die ze bij ons doorbrengen zoveel mogelijk ontwikkelkansen aanbieden en in hun eigen tempo voorbereiden op de echte wereld. Iedere jongere krijgt binnen de campus een dagprogramma aangeboden, van acht uur 's ochtends tot acht uur 's avonds. Dat is 100% maatwerk. We gaan daarbij uit van de talenten en mogelijkheden die een jongere in zich heeft. Onderwijs, dagbesteding, stage (voorbereiding op werk), therapie en ontspanning wisselen elkaar voortdurend af. "Jeugdzorg en onderwijs werken binnen de campus vanaf de eerste dag met elkaar samen. "We kijken eerst goed waar een jongere nu staat en vervolgens naar wat hij nodig heeft om een stap te kunnen zetten. Welke uitdaging kan hij aan en welke mate van bescherming moeten we hem bieden?"

Mini-bedrijven

Hoe échter, hoe beter is het motto van de campus. BJ en De Korenaer zijn met diverse lokale ondernemers in gesprek die op het terrein in Deurne activiteiten willen ontplooien. Zo zijn er uitgewerkte ideeën voor een autosloperij, een stratemakersbedrijf en een atelier met winkel waar kringloopmeubels worden opgeknapt en verkocht. Ook wil men het terrein aantrekkelijker maken voor bezoekers van buiten. Zo wordt het bedrijfsrestaurant op Vreekwijk, waar jongeren het horecavak leren, ook opengesteld voor bezoekers van buiten. De opleiding Haarverzorging is al gestart met een eigen kapsalon, waar buurtbewoners hun haar kunnen laten knippen. Ook op het gebied van dagbesteding en vrije tijd is er van alles te doen. Er is dit voorjaar een nieuwe muziekstudio geopend, met hulp van sponsors, en (sport)verenigingen in de buurt worden van harte uitgenodigd om gebruik te maken van de ruimten op het terrein. In ruil daarvoor mogen de jongeren van Vreekwijk lid worden van de club. Jurgen van Gerwen: "Iedere jongere krijgt bij ons een aanbod op maat, of het nu gaat om hun vrije tijdsinvulling, onderwijsbehoefte, leerwerkplek of stage. En als het aanbod er niet is, dan zorgen we dat het er komt."

Succeservaringen opdoen

Niet alleen de 'interne' jongeren kunnen van de campus profiteren, maar ook jongeren die thuis of elders wonen. Bijvoorbeeld omdat hun ontwikkeling op een bepaald gebied stagneert. Anne Bouw: "Onze uitdaging is om het plezier, de verwondering weer terug te brengen bij de jongeren. Veel jongeren zijn zo afgestompt door alle mislukkingen in hun leven, dat ze helemaal niets meer willen. Ze maskeren hun onzekerheid met woede-uitbarstingen en agressie, vinden alles bij voorbaat stom. De campus is een positieve, stimulerende omgeving waarin jongeren niet kunnen falen. In het begin maken we hun wereld heel klein, met veel structuur en bescherming, maar zodra een jongere laat zien dat hij meer aan kan, bouwen we die wereld verder uit. Bij iedere stap kijken we opnieuw wat de mogelijkheden zijn. Doordat jongeren hier succeservaringen opdoen, neemt hun zelfvertrouwen toe en durven ze steeds meer eigen keuzes te maken. Iedere jongere kan hier succesvol zijn."

Autonomie en ouders

Autonomie is heel belangrijk, vinden de twee organisaties. "Jongeren moeten leren om hun eigen keuzes te maken en verantwoordelijkheid te nemen. Daarom nemen we taken niet automatisch over, maar stellen ons steeds de vraag: kan een jongere of ouder het zelf? En zo niet, wat is dan nodig om dit in de toekomst wel te kunnen?" Ook de mate van ouderbetrokkenheid is bepalend voor een positieve ontwikkeling. Ouders staan niet langs de zijlijn in de maanden dat hun kind een traject doorloopt. "We overleggen steeds met ouders wat zij zelf kunnen en willen betekenen voor hun kind." Ook op school streeft men naar betrokken vaders en moeders. "Veel ouders hebben negatieve ervaringen met het onderwijs, zijn moedeloos door alle verhalen over wat er mis is met hun kind", vertelt zorgcoördinator Trudy Sijbers. "Onze docenten leggen juist de nadruk op wat er wél goed gaat. Behaalde successen worden uitgebreid gevierd, daar maken we echt een feestje van. Niet alleen bij de diploma-uitreiking, maar ook tussendoor, als een kind iets moois heeft gemaakt. Ouders komen hier graag over de vloer. Zes jaar geleden hadden we nog maar twee ouders op een ouderavond, de laatste keer waren het er tachtig."

Midden in de samenleving

Een traject dat een jongere doorloopt duurt gemiddeld zes tot negen maanden. Jurgen van Gerwen: “Na een tijdje oefenen in de beschermde omgeving zijn veel jongeren er wel aan toe om buiten het terrein stage te lopen, een vervolgopleiding te doen of bij een sportclub te gaan. Die stap wordt zorgvuldig voorbereid en begeleid, daar nemen we echt de tijd voor. We willen dat jongeren goed landen in hun eigen omgeving. Het liefst zien we dat jongeren die binnen een mini-bedrijf en de leerwerkplekken hebben geoefend, vanuit die dependance kunnen overstappen naar het echte bedrijf. Ze kennen de werkgever al en de werkgever kent hen.” Toch is de samenleving nog vaak huiverig om jongeren met gedragsproblemen op te nemen. Dat moet echt veranderen, vindt Anne Bouw. “Deze jongeren willen ook gewoon meedoen, net als ieder ander. Wij zijn ervan overtuigd dat iedere jongere zich kan ontwikkelen, zolang de omgeving zich maar weet aan te passen aan zijn ontwikkelbehoefte. Maar er is veel onbekendheid. Daarom willen we onze expertise vanuit de campus naar buiten gaan brengen, vooral naar de plekken waar jongeren dreigen uit te vallen.”

De Korenaer is al, samen met andere scholen van de Aloysius Stichting, gestart met het project ‘Bruggen Bouwen’, om de overgang naar het MBO en de arbeidsmarkt te verbeteren. Ook Bijzonder Jeugdwerk investeert in de contacten met de omgeving. Er wordt steeds vaker voorlichting gegeven aan familie, netwerk, school, buurthuizen en sportclubs. Zij krijgen handvatten aangereikt om risicojongeren binnenboord te houden. “Onze specialisten worden al op aanvraag geconsulteerd door zorgteams van middelbare scholen. Dat is een positieve ontwikkeling.”